

Motion till riksdagen 2023/24:725

av **Caroline Högström (M)**

Umgängesrätt och barns behov av skydd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilka förändringar som behövs i syfte att skydda barn som bevittnat och/eller utsatts för våld, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att begränsa rätten till umgänge för den förälder som döms för våld mot barn eller där barnet bevittnat våld, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att begränsa umgängesrätten för våldsmisstänkta som tillfälligt är under brottsutredning, alternativt under den tid brottsoffret har behov av skyddat boende, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I rapporter på senare tid vittnar unga vuxna om hur de som barn tvingats till umgänge med sina förövare och/eller sin förälders förövare. Rädsla, fortsatt våld och otrygghet är enbart ett axplock av deras berättelser. En umgängesrätt som ger uttryck att vara för barnets bästa verkar snarare vara på barnens bekostnad. Trots att ett barn motsätter sig umgänge på alla sätt ett barn kan, tvingas de i för många fall till tid med en person som har utsatt både barnet självt eller barnets andra förälder för psykiskt eller fysiskt våld. Det finns till och med tillfällen där en våldsam förälder sätter i system att utnyttja sin umgängesrätt för att fortsätta med förtryck och våld mot den andra föräldern. Skyddade identiteter blir röjda och en våldsutsatt, ofta mamma, står närmast rättslös mot en påtvingad och av barnen ovälkommen umgängesrätt. Barnets rätt att träffas och umgås med båda sina föräldrar är viktig att värna om, men det kan inte ske på bekostnad av liv, trygghet och barnens välmående.

Europarådets expertgrupp Grevio (Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence) har gett svenska myndigheter kritik för rutiner och agerande kring våldsutsatta kvinnor och barn, särskilt i samband med skyddat

boende. Jämställdhetsmyndigheten presenterade 2022 också en rapport som konstaterar att svenska domstolar alltför sällan tar hänsyn till våldsutsatthet i vårdnadstvister och i beslut om umgängesrätt. Regeringen bör föreslå nödvändiga åtgärder för att skydda barnen och stärka rättsskyddet för barn och våldsutsatta kvinnor.

Lagen måste förändras för att skydda barnet mot den våldsamme och värna barnens både fysiska men också psykiska välmående. Syftet med förändringen måste vara att barn vars ena förälder döms för våld mot barnet inte ska ha rätt till umgänge med barnet i fråga, såvida barnet självt inte önskar det. Detsamma gäller att barn som bevittnar våld mot närstående inte ska tvingas till umgänge med sin våldsamma förälder, och detta bör även omfatta syskon. Erforderliga förordningar, föreskrifter och lagar bör också ses över så att domstol ska bedöma risken för utsatthet och våld vid vårdnadstvister samt ta hänsyn till barnen och öka deras delaktighet i frågor som rör umgänge med förälder, särskilt vid uppgifter om våld och förtryck.

Caroline Högström (M)